

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrosancti Nominis Iesv Cvltvs Et Miracvla

Stengel, Carl

Augustae Vindellicorum, 1613

De Vbertino de Casali mirifico nominis Iesv prædicatore. Cap. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49813](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49813)

nomen IESV, nomen delectabile: nomen IESV, nomen confortans: quid est enim IESVS, nisi Saluator? Ergo IESV propter nomē sanctum tuum, est ô mihi IESVS, & salua me: ne permittas me damnari, quem tu de nihilo creasti. O bone IESV, ne perdat me iniquitas mea, quem fecit omnipotens bonitas tua. O dulcis IESV, recognoſce quod tuum est, & absterge quod alienum est. O benignissime IESV, miserere mei, dum tempus est miserendi: ne damnes me in tempore iudicandi. Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendero in æternam corruptionem? Non mortui laudabunt te Domine IESV, neque omnes, qui descendunt infernum. O amantissime IESV, ô desideratissime IESV, ô mitissime IESV, ô IESV, IESV, IESV, dimitte me intrare in numerum electorum tuorum, ô IESV, salus in te credentium, ô IESV, solatium ad te confugientium: ô IESV, fili Mariæ virginis, infunde in me gratiam, sapientiam, charitatē, castitatem, & humilitatem, vt possim te perfectè diligere, te laudare, te perfrui, tibi seruire, & in te gloriari, & omnes, qui inuocant nomen tuum, quod est IESVS. Amen.

DE VBERTINO DE CASALI
MIRIFICO NOMINIS IESV
prædicatore,

CAPVT XXX.

EN alium produco SS. nominis IESV prædicatorem Vbertinum, Ordinis Minorum S. Francisci Professore, qui centum quinquaginta articulis hanc materiam largissimè libris quinque est persequutus, in illo

opere, quod inscripsit, **Arbor vitæ crucifixæ
I E S V.**

Cuius vnicum caput secundum libri secundi, hinc describere placuit, eo quod contineat summam eorum omnium ferè, quæ de SS. I E S V nomine dici possunt. Titulum illius Capitis, sic inscripsit:

I E S V S prænominatus.

Lib. 2. c. 2.

Quid dicemus de nomine, quod est super omne nomen: & quo nomine nominabimus innominabilia? O nomen non solum super omne nomen; sed nomen quod es omnia.

Nomen verbum: quia, In principio erat verbum. Nomen pronomen: quia omnium electorum ponitur pro nominibus. Nomen participium: quia partem capit nominis, partemque verbi, quia de homine capiti naturam, non culpam: & es verbum veram retinens verbi personam, & verbi occultans gloriam; simul viator & comprehensor, totum habens, quod est hominis, totum quod est Dei sine commistione naturæ, vel distinctione personæ. O verbum aduerbium, quia hominem assumptum facis stare iuxta verbum diuinum, suum te faciens suppositum. O verbum præpositio, cui accedit casus mortis, vt sis primogenitus ex mortuis. O verbum interiectio, qui interponis te, vt fidelem mediatorem inter diuinam iustitiam, & damnatam naturam. O verbum coniunctio, qui coniungis summum infimo, deum limo, verbum homini, virginitatem matri, corpus ecclesiæ, tuæ fidei: lapsum miseriam, gloriæ summi Dei. Quomodo ergò eris verbum nomen, cum sit verbum vocatum? Quis namque incomprehensibilitatem notabit, & dignum nomine nominabit? Contrahere verbum immensum, & induas paruulum, vt fias verbum abbreviatum, qui es verbum infinitum, quod solum dicit lin-

gua

gua paterna, & audire latatur auris angelica. Dicat te pater infantulum, & audire te poterit tota ecclesia peregrina. Et quia soluis inimicitias in carne tua, per hanc *Salus tua ego sum*. Vocabaris antiquitus Dominus Deus exercituum: & Dominus vltionum, & Dominus iustus noster. O dulce verbum abbreviatum propter amorem nostrum: voca seruos tuos nomine alio, in quo qui benedictus fuerit, benedicat in Domino. Amen.

Voca, inquit, nomine alio, & tunc in Domino gaudebo, factio filio virginis, nostro fratre vterino, paruulo verbo. Et nunc iam loquere nobis infans puer assumpta humanitatis, & non loquatur nobis Deus maiestatis, quia licet hoc nomen sit sanctum, est tamen terribile, & ideo effundatur vt oleum nomen tuum, & tunc exultabo in IESV Deo meo. Attende autem anima quid sit illud verbum. Simul est immensum & paruulum, & IESVS filius Dei patris & virginis matris. Sicut etiam vniuersa via Domini sunt misericordia & veritas; sic vniuersa IESV sponsi vocabula sparsa in diuina scriptura complector in duo. Num vt arbitror reperietur nomen, quod non sonet aut gratiam pietatis, aut potentiam maiestatis. *Duo*, inquit Dauid, *audui: quia potestas Dei est, & tibi Domine misericordia*. Ecce habes duo nomina: nomen potentiae sanctum, & terribile Dominus iustus noster. Et quae tibi dicta sunt supra, & in scriptura multa similia. Nomen pietatis insinuat Emanuel. Sed multa nomina dicit Isaias: *admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri seculi, princeps pacis*. In his tria sunt nomina potentiae: scilicet, *admirabilis, DEVS, fortis*. Tria misericordiae: *Consiliarius, pater futuri seculi, princeps pacis*. Sed si ista duo sunt nomina Sponsi, scilicet, misericordia & potentia, & sponsa cantat sponso: *Oleum effusum nomen tuum*, quod horum effunditur, vt fiat vnctionis vnguentum? Profecto nomen potentiae & maiestatis transfunditur, & effunditur in nomen pietatis & gratiae, per IESVM Christum Salvatorem: vt ver-

bi gratia. Nomen, quod est, *DEVS*, nonne suauiter in id quod est, *Emmanuel* effunditur, cū dulcis misericordia insinuatur, quia *nobiscum Deus*? Sic & admirabilis, in hoc, quod est *consiliarius*, & *Deus fortis*, in ea, quæ sunt, *pater futuri seculi*, & *princeps pacis*. Et *Dominus iustus noster*, *misericos* & *miserator Dominus*. Et illud quod tam terribiliter sonuit: *Ego Dominus*, in *Pater noster qui es in celis*. *Serui*, nominantur *amici*, & resurrectione non saltem *discipulis*, sed *fratribus* nunciatur. Sic *ego sum, qui sum*; quod dixit Dominus Moyse: statim effudit in nomen pietatis cum subiunxit. *Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Iacob*: vbi Deus angelorum dicitur, Deus hominum, & nomen cælis cognitum, est per Moysen terris effusum. Auarus fuit ille effusor, qui non nisi populo Iudæorum nomen salutis effudit: sed largus *IESVS* effudit vsque ad terminos orbis terræ. *Venient*, inquit, *ab oriente & occidente, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Iacob in regno calorum*. Sed dimissis alijs nominibus effundamus *IESVM* nostris, quæ Sponsa vocat *oleum effusum*. Sed primò videamus quis ipsum vocat *IESVM*, & quare? Nam certè *IESVS* est nomen effusionis, cum verbū se in carne effudit: vide quomodo alterauit nomina potentia. Nam inquit *Isaias*: *Ecce nomen Domini venit de longinquo, ardens furor eius, & grauis ad portandum*. Ecce quam terribile, vbi ardor, furor, & pondus, ad comburendum, ad seruiendum, ad obruendum. Sed hæc in Mariæ visceribus temperata sunt per *IESVM* Christum.

Isai. 30.

*Ardor redactus est ad temperantiam,
Furor ad mansuetudinem,
Pondus ad leuitatem:*

Luc. 1. Vt iam filius ab hoc vocetur *φίλος*, eò quod amor dici videatur. *Luc. 1.* *Quod enim ex te nascetur sanctum, vocabitur filius Dei*. Hoc est, quod hic dicitur: *Vocatum est nomen eius IESVS*: vbi & nominis nouitas & bonitas commendatur. Hoc igitur nomine vocatus est

est

est à patre, qui saluauit hæreditatem, scilicet hominem quem creauit. In apocryphis Esdræ dicitur: *Reuelabitur filius meus his, qui cum eo iocundabuntur, & morietur filius meus IESVS, & conuertetur seculum.* In huius figura dixit angelus Ioseph. *Pariet filium, & uocabis nomen eius IESVM, ipse enim saluum faciet populum à peccatis eorum.* Quis enim auderet æterno verbo nomen imponere, nisi dicens pater inciperet, propter quod Isaia 62. *Vocabitur tibi nomen nouum, quod os Domini nominauit,* q. d. Ille qui æternaliter uerbum dicit, hoc nomen IESVS nobis nominandum concessit. Secundò mater nominauit eum IESVM, cui saluauit integritatem. *Concipies in utero, & paries filium, & uocabis nomen eius IESVM.* *Concipies,* id est, totum capies simul in te & ex te. Addit, *in utero* q. d. Iam concepisti mente, quem conceptura eras carne, & *paries filium* non statim post conceptum, ut quasi hoïpes vnus noctis viator per te transeat, sed moram faciet nouem mensibus. Sicut sponsus libenter moratur in thalamo ubi delectabilem inuenit mansionem, nunquam à te euellendum ex fastidio. Sed quia & alijs ciuitatibus oportet eum euangelizare, & te virginem facere matrem multorum filiorum lætantem, & quando egreditur saluat sigillum, & facit gaudium. Non sic Benjamin fecit Racheli, & idèd uocauit eum filium doloris sui. Vocauit uxor Phinees filium suum Icabath, id est, inglorium: utraque persona dolore in partu occubuit. Sed beata uirgo in partu suo à dolore & pudore libera per IESVM, non solum saluata, sed lætificata, uocauit IESVM Saluatorem gaudiosum, quia in partu risum fecit sibi Dominus, ut omnis, qui audierit sibi dilectus filius collætetur eidem. Vocauit & angelus hoc nomen IESVS, *priusquam in utero conciperetur,* quia reparauit eius integritatem. Vocauit & mundus totus hunc paruulum natum hodie IESVS, cui contulit diuinam conformitatem, ut omnis natura in homine assumpto, ad Dei vnionem attingat, quia misit Deus fi-

Isai. 62.

Luc. 1.

Gen. 25.

1. Reg. 4.

Luc. 2.

Ioan. 3.

lium suum in mundum, vt saluetur mundus per ipsum,
Hoc ergò nomen est

A patre pronomiatum,

Ab angelo vocatum,

Ab angelo nunciatum,

Mundo collatum,

Ab Apostolis predicatum.

Actor. 5. *Omni die non cessabant in templo, & circa domos docentes & euangelizantes IESVM Christum. Ecce quam dulce Euangelium, Christus vnctus, Christus salus, vnctio dulcis, salus utilis.*

Horatius. *Omne tulit punctum, qui miscuit stile dulci.*

Sic ille tanquam candelabrum sanctum, super quod hoc nomen fuit. Sicut lucerna splendens, & sicut fulgur mundum illuminans. Paulus vas electionis vbique euangelizans IESVM, portauit nomen eius coram gentibus & filiis Israel. Sic & ipse gloriatur in huius nominis

1. Cor. 2. *salubris scientia. Nihil reputaui me scire inter vos nisi IESVM Christum & hunc crucifixum. Est etiam ab omnibus adoratum. Deum exaltauit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen, vt in nomine IESV omne genu flectatur. An non omnis creatura genu flectit nomini eius, cum in omni creatura fiant mirabilia propter nomen eius? O quam venerandum est credentibus, & ab eo salutem expectantibus, cuius nominis inuocatio est ita mirabilis ac venerabilis creaturis omnibus, vt statim muretur ad nutum eius. Et ab omnibus inuocandum, quia omnibus salutiferum. Omnis qui inuocauerit nomen Domini saluus erit. De quo autem nomine intelligat aperit Petrus dicens: Non est aliud nomen sub calo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Et iterum. Non est in aliquo alio salus. Loquitur autem de nomine IESV Christi Nazareni.*

Phil. 2. *Saluus erit omnis qui inuocauerit nomen Domini. Non est in aliquo alio salus. Loquitur autem de nomine IESV Christi Nazareni.*

Joel. 2. *Et in die illa inuocauerit nomen Domini saluus erit. De quo autem nomine intelligat aperit Petrus dicens: Non est aliud nomen sub calo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Et iterum. Non est in aliquo alio salus. Loquitur autem de nomine IESV Christi Nazareni.*

Act. 4. *Et in die illa inuocauerit nomen Domini saluus erit. De quo autem nomine intelligat aperit Petrus dicens: Non est aliud nomen sub calo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Et iterum. Non est in aliquo alio salus. Loquitur autem de nomine IESV Christi Nazareni.*

Sed si velimus huius benedicti nominis dulcedine lacius effundere Saluatorē, secundum illud Bernardi: *Oleū effunde, & senties virtutem eius.* Inuenitur nomen eius

Penitentibus in refrigerium,
Ægrotantibus in remedium,
Pugnantibus in presidium,
Patientibus in solatium,
Proficientibus in auxilium,
Deficientibus in subsidium,
Consistentibus in honorem,
Prædicantibus in testimonium.

Inuenitur præter hæc:

Memorantibus in suspirium,
Postulantibus in suffragium,
Experientibus in fructum,
Pervenientibus in premium.

Propter hæc omnia sit nomen Domini benedictum in secula, quia *ante solem permanet nomen eius*. Referuntur autem istorum prima quatuor ad statum incipientium, secunda quatuor ad statum proficientium.

Primò ergò est nomen IESVS *penitentibus in refrigerium*. Quis peccator non timeat nomen potentia, quis audeat sustinere Dominum ultionum? Sed ecce IESVS dulce refugium, in quo exinanitur maiestas, & dulcescit pietas. Ipse est spes unica, credentibus ad veniam, de quo, *Vocabis*, ait Angelus, *nomen eius IESVM*. Nec caret effectu fidelis inuocatio huius nominis. *Scribo vobis, filioli mei*, quia dimittuntur vobis peccata vestra propter NOMEN eius. Nota exemplum valde optimum, quia nullum inuocantem hoc nomen, IESVS, in tota siluâ Euangelij legitur, accepisse repulsam. Sed damnatâ morte culpæ, remanet morbus concupiscentiæ, vnde recurrendum est ad nomen IESV, quia ipse est *ægrotantibus in remedium*, hoc est enim nomen IESV de quo Marci ultimo: *In nomine meo demonia eijcient, linguis loquentur nouis, serpentes tollent*, id est, serpentinae suggestiones, *Et si mortiferum quid biberint*, transiendo quippe ad modum porus, non masticando per moram, venenum scilicet malæ delectationis, *non eis*

al. refrigerium.

Matth. 1.

1. Ioan. 2.

nocebit, ad mortem supple: *super agros manus imponent, & benè habebunt.* Habes ergò anima mea secundum Bernardum, reconditum electuarium in vasculo huius vocabuli, quod est I E S V S, quod nullo tempore pesti inueniatur inefficax. Habes anima mea in nomine I E S V, vnde actus tuos prauos corrigas, vel minus perfectos diligenter impleas, vnde sensus tuos aut ne corrumpantur, serues: aut, si occupantur, sanes. Exemplum de infirmo quem sanauit Dionysius adhuc infidelis, præsente Paulo ad nomen I E S V. Sed si contentus Pharaos surgat ad scandala, adhuc recurrendum est ad nomen I E S V, quia ipse est *pugnans in praesidium.* Subiecit enim omnem feritatem inimicorum, vnde

Luc. 10. Luc. 10. dicitur. *Reuersi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes: Domine, etiam daemonia subiiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis: Videbam Sathanam sicut fulgur de celo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones, & supra omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit. Veruntamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiiciuntur, &c.* Nota quod non dimittit rex libenter militem strenuum ac fidelem seruum suum nomen inuocantem & clamantem perire: vnde in Psalmo: *Protegam eum quoniam cognouit nomen meum.* Et Prouerbiorum 18. *Turris fortissima nomen Domini. At ipsum recurrit iustus, & exaltabitur.* Sicut cucurrit B. Agatha, quæ feras immites ad nomen I E S V Christi mansuescere asserbat. Sed quamuis non permittat Deus, seruos suos in tentatione succumbere, permittit tamen eos multas afflictiones sustinere. Sed non desperandum, nec obliuiscendum nominis I E S V, quia ipsum est *patientibus in solatium,*

Matth. 5. vnde consolatur patientes: *Beati estis cum maledixerint vobis homines, &c.* *Actor. 5.* *Ideo ibant Apostoli gaudentes, &c.* Et menti inflammatae puto quod est inestimabilis lætitia solum inebriatione amoris sui, & appetitu similitudinis cordis & corporis sui, nullo alio præmio expectato.

etato.

Etato. Et nonne vides, quod sæpe est gaudium homini
 pati pro amico mortali, tamen nescit ille pro quo pas-
 sio sustinetur. Quanto magis pro Ueo immortalis, qui
 omnia contuetur, & pro dilectissimo IESV, qui omnia
 portat in nobis, & primò omnia portauit pro nobis.
 Hoc attendens Paulus: *Ego, ait, non solum alligari in* Actor. 21.
Hierusalem, sed mori paratus sum pro nomine Domini
 IESV. Sic ergò nomen Domini IESV est incipientibus

In refrigerium contra reatum culpa,
In remedium contra morbum concupiscentis,
In praesidium contra malum culpa,
In solatium contra malum pena.

Sicut ergò valet nomen Domini IESV contra ma-
 lum, &c. Ita proficientibus valet ad bonum. Primò e-
 nim est procedentibus in auxilium, vnde in Psalmo:
Deduxit me super semitas iustitia propter nomen suum. Psal. 22.
 Item, propter nomen suum praesentat mihi totius ho-
 nestatis exemplum. Bernardus: *Siquidem cum nomino*
 IESVM; *hominem mihi propono mitem, humilem corde,*
sobrium, benignum, castum, misericordem, & denique om-
ni honestate conspicuum. Ideo tibi semper in sinu sit IESVS,
semper in manu, quo tui citum sensus in idipsum dirigantur
& actus. Psal. *Domine in lumine & cultus tui ambula-*
bunt, & in nomine tuo exaltabunt tota die. Item, quia
 laborantes contingit deficere, adhuc est *in subsidium*
deficientibus quod figuratum est Actor. 4. vbi ait Petrus
 illi claudio. *In nomine IESV Christi surge & ambula.*
 Et sequitur ibidem de sanatione eius. Si enim sedes per
 pigrítiam, te Christus sanat excitando torporem. Si per
 impotentiam, sanat conferendo vigorem. Bernardus:
Cum IESVM nomino, hominem mihi propono, qui & suo
exemplo me sanat, & roborat adiutorio. Item, quia non
 solum proficit in opetatione virtutis, sed in verbo ve-
 ritatis, nomen IESV non solum iuuat operantes sed
 honorat credentes. Est enim *constitentibus in honorem,*
 Ioan. 1. *Dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt*

in nomine eius. Et hic non est modicus honor. Si enim filij, & heredes, heredes quidem Dei, cohæredes autem Christi. Hæc cognoscebat qui se non permittebat adorari à
 Apoca. 21 Ioanne. Vide, ait, ne feceris, conseruus enim tuus sum, & fratrum tuorum habentium testimonium IESV. Item non solum est confitentibus in honorem, sed prædicantibus in testimonium. Profecti enim Apostoli prædicauerunt ubique, Domino cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis: quia re vera fiebant in nomine IESV, vnde dicitur Marc. ult. In nomine meo demonia eijcient, &c. Item, nota quod illud, quod tunc confirmat per modum illustrationibus luminosis scripturas declarantibus contra doctrinas falsas hæreticorum, confirmat etiam nunc refectionibus dulcorosis in mentibus electorum. Et idè Ecclesia Christi sponsa, eius testimonio semper fulta iubilat in Psalmo: *Deus, docuisti me a iuuentute mea, & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua.* Sic igitur ipsum nomen Domini IESV est salutare proficientibus

Aduuando procedentes,

Releuando deficientes,

Honorando confitentes,

Promouendo prædicantes.

Propterea nomen Domini IESV est *memorantibus* suspirium; vnde Bernardus:

Dulcis IESV memoriæ,

Dans vera cordis gaudia,

Sed super mel & omnia,

Eius dulcis præsentia.

Nil canitur suauius,

Auditur nil incundius,

Nil cogitatur dulcius,

Quam IESVS Dei filius.

Ser. 15. in Cant. Idem Bernardus: *Si scribis non sapit mihi, si non legero ibi IESVM. Si dispues aut conseras, non sapit mihi nisi sonuerit ibi IESVS.* Hæcine sic faciunt moderni præ-

dican-

dicantes, qui dimittentes sæpe IESV verba, & spiritus sancti, & Apostolorum, gloriantur cum boatu oris loquentes sæpe mulierculis & secularibus proprijs verbis Aristotelis pagani, Auerrois Saraceni, & aliorum inimicantium cruci Christi. Et licet veritas à quocunque dicatur sit à Spiritu sancto, tamen insipida est talium allegatio, & vt plurimum fastuosa, & sæpe de ignorantia scripturæ procedens, quia sæpe quod allegant aridum, siccum, imperfectum de scriptura pagani damnati, multò melius, plenius, sapidius, & liberalius ac hilarius inuenitur in scripturâ Christi, & alicuius eius sancti discipuli, quæ est dulcorata charitatis sapore, & istos tales in prædicationibus & sermonibus adducere, (qui licet dicant aliqua vera, dicunt tamen multa falsa & periculosa) est alijs ministrare materiam, quod ad eorum vanum studium inducantur. Sed redeamus ad nostrum IESVM, & cum Apostolo non ostendamus nos *aliquid scire nisi Christum IESVM*: *Et hunc crucifixum*, exemplo B. Ignatij, & centrum & circumferentiam cordis nostri sculpendes IESVM, qui ipsum IESVM viuens & moriens eructabat de corde pleno, & mortuus reliquit intra se scriptum literis aureis in corde corporeo. Est iterum nomen IESV *postulantibus in suffragium*. *Si quid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis*. *Ioan. 16.* Nec mirum, quia nomen IESV titulus est nostræ petitionis in gloria Dei patris. Eius enim nos profitemur filij, qui ipsum inuocantes per fidem sumus ei configurati. Sed vis istius tituli contra salutem petentibus aduersatur, propter quod S. mater Ecclesia, quæ semper petit salutaria, & semper est Christi Sponsa, in omnibus petitionibus suis adiungit: *Per Dominum nostrum IESVM Christum, &c.* Et ideo nunquam repulsam patitur, quin semper exaudiatur ad fructum salutis. Est iterum nomen IESV *experientibus in fructum & delectamentum*. Bernardus: *Non est tantum lux nomen IESV, sed cibus est. An non toties conforta-*

Ser. 15. in
Cant.

ris, quoties IESV recordaris; Oleum est enim nomen IESV. Aridus est enim omnis anima cibus, nisi hoc oleo condatur. Quid enim ita mentem cogitantis impinguat, quid ita exercitatos reparat sensus, Virtutes roborat, Segetas mores, & castas fouet affectiones.

Tua IESV dilectio,
Grata mentis refectio,
Replet sine fastidio,
Dans famem desideria.

Apoc. 13.

Est postremò nomen IESV peruenientibus ad primum. Est enim non parua gloria beatis, quod insigniuntur nomine Saluatoris: vnde Apocal. vltimo, *Serui eius, id est, Agni, seruiet ei. Et videbunt faciem eius & nomen eius in frontibus eorum,* quasi corroborati eius nomine, tanquam diademate. Psal. *Gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum. Idem illa centum quadraginta quatuor millia, qui stant cum Agno, & fruuntur ipso, describuntur habere nomen eius, & nomen patris eius scriptum in frontibus suis.* Et hic quadruplex effectus quo ad statum perfectorum.

Excitat memorantes ad deuotionem,
Quietat postulantes per exauditionem,
Satiat experientes per refectionem,
Coronat peruenientes per sui figurationem & di-
ficationem.

Potest autem aperrius & breuius distingui sic, quod nomen IESVS est

Panitentibus in refugium saluationis,
Pugnantibus in praesidium protectionis,
Patientibus in remedium consolationis.

Hoc quo ad incipientes, contra malum triplex culpæ, pugnae, & pænæ. Ita nomen IESV est

Credientibus in honorem dignitatis,
Prædicantibus in testimonium veritatis,
Laborantibus in testimonium virtutis.

Hoc quo ad proficientes, secundum quod conuenit
tripli-

tripliciter proficere: corde, ore, & opere. Item nomen IESV est

Meditantibus in suspirium deuotionis,

Postulantibus in suffragium orationis,

Experientibus in fructum refectionis.

Hoc quo ad contemplantes: secundum quod contingit Deum memorari meditando, postulare orando, experiri gustando.

Ultimò nomen IESV est *peruenientibus in prami-um* retributionis, quo ad beatos in statu gloriæ.

O nomen super omne nomen, quod continet omne nomen: Nec ipse figuræ literarum quibus componeris, vacant à propheta tuæ significationis: nam I.H.S. & titulus, faciunt IESVS.

I. *Persona diuinitatis,*

H. *Inspiratio sanctitatis,*

S. *inclinatio maiestatis,*

Titulus redemptio captiuitatis.

I. inquam, persona diuinitatis. Est enim media uocallium, & Verbum, filius Dei, medius personarum. Sed quid? I. litera minima est in formâ, maxima in sacramento. Persona filij Dei exinanita in paruulo IESV nostro, maxima in mundo redemptio. Est enim I. litera in metro modò vocalis, modò simplex consonans, modò duplex. Item I. modò simplex litera, modò syllaba, modò dictio est: uerbi gratia. Simplex uocalis est in hoc uerbo, IBO. Simplex consonans, ut in hac dictione IESVS. Duplex consonans, ut in hac dictione, maior cum inter duas uocales ponitur. Syllaba est in prædicto uerbo, IBO. Dictio est, cum I, uerbum imperatiuum ponitur i. uade. Magnum ergò mysterium est, quod I. litera caput est in nomine IESV. Super hoc caput, caput omnium Ecclesiarum fundatur Romana Ecclesia. Media inter uocales designatur, quia media in uocatione gentium, quæ per quinque uocales designantur. Propter quinarium sensum, in quibus

bus

bus vixerunt, dicit Isaias de vocatione gentium. *In die illâ, vtique Christi I E S V, erunt quinque ciuitates in terrâ Aegypti, scilicet mundi, loquentes linguâ Chanaanâ, id est, cœli Christianitatis. Ciuitas Solis vo cabitur Sna; hæc est Romana ecclesia, dignitate, veri tate, sanctitate vna & summa. Simplex litera est, I. in paruulitate Infantis. Syllaba est in sono prædicantis. Dictio est, I. in verbo imperantis; vocalis est, I, per se solum faciens in gratiâ prædestinationis. Simplex consonans est in gratia iustificationis. Duplex consonans est in duplici stola fruitionis. Est enim duplex consonans in officio mediationis inter Deum & hominem. Mediator Dei & hominum, homo Christus I E S V S, ait Apostolus. Item I, est duplex consonans in vinculo vnionis. Vbi duo & tres congregati fuerint in nomine meo, in medio eorum sum, &c. Alter est duplex consonans, in vnione animæ & carnis, in persona diuinitatis. H. est aspiratio sanctitatis. Cum enim omnes literæ sint, sola ista nõ est litera, sed aspirationis nota. Quia omnis humana conceptio habet plenam literam virilis seminationis. I E S V nostri conceptio habuit solam notam spiritus sancti inspirationis. Non enim in virgine est conceptus humano semine, sed mystico spiramine. Et sicut H. est in metro, ac si non sit, sic & spiratio Spiritus sancti sic est ad conceptum hominis Christi, ac si non sit, ad corruptionem virginalis vteri. H. litera est octaua, & I E S V conuenit, quia octauum noui testamenti per resurrectionis mysterium octauo die resurgens consecrauit. Iste benedictus I E S V S aspiratio voluit fieri, quia de inspiratione concipi voluit, vnde & sponsa virgo Maria, mater & filia, soror & dilecta. Dilectus, inquit, meus mihi de substantia spiritus sui ministrat sacrandò & facundando vterum. Et ego illi, illum concipiendo de substantia carnis meæ ministro sanguinem purissimum, qui pascitur inter lilia castitatis & integritatis corporis mei, donec spi et dies, id est, per*

Matth. 6.

per

per inspirationem Spiritus sancti, formetur ille, qui est dies & lux noui testamenti. *Et inclinentur Umbra* testamenti veteris ipsum adorantes tanquam veritatem & corpus suæ vmbrositatis. Sed quia per hoc quod conceptus est in matris utero, inclinatum est Dei verbum in paruulo. Ided, S, cuius figura si fiat recta litera S, altitudo est superius inclinata, significat descensum. Et ided S, Saluatoris sigillum tenens, & sanctitatis asperitate iustitiæ suscitaret, quæ per sonum R, à spiritu literæ, S, qui præcedit, figuratur, ab illâ asperitate, rigorem inclinat iustitiæ, faciens suauem sonum misericordiae. Quæ litera si capitalis ponatur, ex toto se humiliat, & quasi se inclinât in hac formâ S. & tota contrahitur, abbreviatur & dilatatur. Sic & verbum altissimum abbreviatum in paruulo in amore nostro, in nomine IESV pio. Adhuc addas titulum, & fit *redemptio captiuorum*, & integratur nomen suauissimum IESV, super omnia benedictus Deus.

Adhuc habes mysteria in IESV nomine, si ipsum vis extendere, & tunc occurrunt tibi quinque literæ. I. E. S. V. S. Quæ primò tibi ostendunt quinarium assumptionis quinque sensuum nostræ carnis, quos crucifixit tanquam reges mundi non regentes, sed tyrannizantes, in patibulo crucis. Sicut habetur Iosue. Et ided est sensus secundus quinarium passionis in vulneribus carnis seu corporis, vt supra dictum est, I. est diuina persona. Et ipsius vulneratio de illata iniuria à perfida natura. Nam E, ex signo apparet lanceata, ex sono profertur angustiata, quia & ipse Deus per inundantem malitiam, tactus dolore intrinsecus ait. *Delebo, inquit, hominem.* Sed felix mutatio vbi S, sequitur, vbi erit saluatio, scilicet, inclinatio maiestatis, & mutatio furoris, in mutationem amoris. *Saluabo, inquit, hominem.* Sed quia per primum, S, inclinatur ad sumendam nostræ naturæ veritatem, per secundum, S, inclinatur ad sumendam reatus pœnalitatem, vt sic fiat saluatio hominis, & satisfactio. Per V

Gen. 6.

M

quod

quod est in medio significatur satisfactionis modus, dū
 ululat ad Deum suspirando, & suspirat, continet cordis
 gemitum, exspirat in cruce dimittendo corpus confixū,
 ex exspirando in manus Patris spiritum, tam suum quā
 omnium electorum. Et idē V, est vltima vocalium,
 quia ibi fuit vltimum & cōsummatum amoris signum,
 & vltimum ibi emisit sui amoris spiritum, & suæ oratio-
 nis, suiq̄ue clamoris verbum. O, V, infra clausum, cum
 multa compassione recordandum, quia sic habuit I E-
 S V S noster, nostræ pænæ supplicium, continuè exspi-
 rando & moriendo in corde, & suauissimum thymiana
 fragrans sacrificij, exterius afflictus in corpore, maxime
 quando fuit confixus in cruce, vbi spirauit acerbitate
 supplicij, & igne passionis decoctus, fuit agnus assatus
 in odorem holocausti. Adhuc valet in modo proferen-
 di, in sono exspirat sola inter vocales. O quot myste-
 ria in benedicto I E S V nostro? Attende autem, quam
 multæ sunt rationes impositionis nominum. Nomina
 enim debent rerum proprietatibus respondere. Nomi-
 na autem singulorum hominum à diuersis circumstan-
 tijs imponuntur; nam imponuntur quædam à tempore
 in quo nascuntur. Sicut à nominibus Sanctorum. Quæ-
 dam à genere; vt à nobilibus parentibus, sicut de Ioan-
 ne dicitur Luc. 1. Quædam ab euentu, sicut Ioseph vo-
 cavit filium suum Manassen dicens: *Oblivisci me fecit
 Deus omnium laborum.* Quædam ex qualitate nascenti-
 um, sic de Esau qui erat ruffus, & in modum pellis hi-
 spidus, vocatum est nomen eius Esau, siue Edom, quod
 interpretatur rubeus vel sanguineus. Nomina verò,
 quæ ab hominibus imponuntur, his modis similibus ac-
 cidunt. Nomina verò, quæ imponuntur diuinitus, sem-
 per significant aliquod gratuitum donum diuinitus da-
 tum. Sicut Gen. 27. dictum est Abraham, *Vocaberis Ab-
 raham,* quia patrem multarum gentium te constitui. Et
 Matthæi 16. dictum est Petro. *Tu es Petrus, &c.* Quia
 ergò homini Christo hoc summum munus gratiæ colla-
 tum

Luc. 1.

Gen. 41.

Gen. 27.

Matt. 16.

tum erat, vt per personalem vnionem, omnes posset saluare, idèd conuenienter *vocatum est nomen eius IESVS*, hoc nomine à Deo patre primò dicto inuisibiliter, ab Angelo nunciato sensibiliter, à matre, vel Ioseph hodie imposito firmiter in circumcisione, quam credo fecisse Ioseph. Et hoc modo est nomen nominum, nulli alteri in hoc sensu communicatum. Et in isto nomine possunt includi omnia Dei nomina, quæ Dei pietatem ad nos, vel eius gratiæ munus continere videntur. Et nota quod in circumcisione idèd imponitur, quia simul Abraham à Deo habuit applicationem nominis, & signum circumcisionis. Et quia esse naturæ infectæ *Gen. 27.* & corruptæ, quod facit hominem filium iræ, mente fidei reputatur pro non esse, idèd inter fideles populos nusquam legitur nomen impositum, nisi acceperunt originalis culpæ remedium. Sicut Iudæi in circumcisione, & Christiani in Baptismo. In cuius signum dicit Salomon. *Ego filius patris mei tenellus, & vni-* *Prov. 4.* *genitus coram matre mea*: vbi dicit Glossa. Quare Salomon se vni genitum coram matre vocat, quem fratrem vterinum præcessisse scriptura testatur? nisi quia ille mox natus sine nomine, quasi nunquam esset, de vitâ decessit? Non enim habet verum esse ad vtilitatem, qui non debet habere æternam beatitudinem. Habuit Iudæa quosdam Iesús, sicut dicit Bernardus, præcedentes istum, quorum vacuis gloriatur vocabulis. Illa enim nec lucent, nec pascunt, nec medentur, idèd synagoga in tenebris est vsque adhuc, & infirmitate laborans, nec satiabitur nec sanabitur, quousq; sciat meum IESVM dominari Iacob, & finium terræ. Triplicem IESVM ibi legimus. IESVM Naue, iste dicitur saluare ab exilio deserti, quia iste diuidit terram promissionis Iosue. IESVM filium Iosedech. Iste dicitur saluare, quia ædificat templum vbi agit summum sacerdotium. Zach. 4. *Audi IESV sacerdos magne.* IESVM filium Sirach in Ecclesiastico; qui fuit doctor & propheta.

Primus dedit terram arenem captiuitate perdendam, sed IESVS noster terram viuentem beatitudinem æternam. Secundus ædificauit templum figurale, vbi offert sacrificia animalium. IESVS noster reædificauit templum virtutis & gratiæ, in se ruinosam reædificando naturam; in quo obtulit sui cordis & corporis holocaustum. Tertius fuit doctor & propheta, sed non sua virtute, & adhuc docuit in figuris veteris testamenti, & prophetauit in verbis multæ obscuritatis. At noster propheta IESVS est *propheta potens in opere & sermone*, figuras explicans, & umbras clarificans, docens in doctrinâ fidei, sicut potestatem habens, non sicut scribæ eorû. Vides quidem, quod illi non sunt veri IESVS, sed præmissi sunt tanquam baculus Helisæi, ad mortuum puerum veniens, & sua interpretari nomina nequuerunt, vacua enim erant a vera salute. Superpositus est mortuo baculus, & non erat vox, neque sensus, quoniam baculus erat. Descendit qui baculum misit, quia descendit verus IESVS, qui eos præmisit, & mox probans se esse IESVM, *saluum fecit populum suum à peccatis eorum*. Et est vox & sensus, nec instar priorum est salute vacuus. Sed audi quid fecit, vnde vox & sensus, vitaque redijt, vt ait Bernardus. Nam vir iste propheta, potens in opere & sermone de excelso cælorum monte descendens, quasi alter Helisæus de monte Carmelo, visitare dignatus est me, cum sim puluis & cinis, inclinare se dignatus est, & iacenti contrahi, & coæquari paruo, cæco impartiri lumen oculorum suorum, & os mutum proprii oris osculo soluere, debilesque manuum suarum roburare tactu, & flatum qui exierat sua inspiratione refundere. Suauiter rumino ista, & replentur viscera mea, & interiora mea saginantur, & omnia ossa mea germinant laudem: Hæc quotidie singuli in nobis sentimus, cum cordi tribuit sentire fideliter fide & intellectu, quia proferre vtiliter, & manu efficaciter operari. Sequitur, quod oscitauit puer septies; quod in resuscitata ecclesiâ

vides

vides impleri, dum septies in die laudes iubilat Saluatore. Oscitabis & tu septies, scilicet, quinque sensus exteriores, & duos interiores, inspiramini prophetiæ IESV tibi factæ interius addas & conformes, vt cantes & dicas. *Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum viuum.* Vtinam ergo huic nostro IESV sic simus familiares, vt ipsum plene noscamus ex nomine, quia hoc nomen est honorandum. Est enim nomen magni Dei, & ideo nomen imperiale. Psal. *Afferre Domino gloriam & honorem.* Exod 20. *Altare de terra facietis mihi, & offeretis super eo holocausta & pacifica vestra, oues vestras & boues in omni loco, in quo memoria fuerit nominis mei.*

Est nomen secundò memorandum; quia nomen eius est nomen viri virtuosii. Ided Isai. 26. *Domine nomen tuum & memoriale tuum in desiderio anima.* Psal. *Si oblitus sumus nomen Dei nostri, & si expandimus manus nostras ad Deum alienum.*

Est tertio nomen amplectendum; quia nomen amici, ideo nomen amabile. Abac. 3. *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESV meo.*

Est quartò nomen inuocandum, quia adiutoris & Saluatoris benignissimi, & ideo venerabile. Act. 10. Non est aliud nomen sub cælo datum &c. Audisti de IESV nostro, & de nomine hodie imposito. Audi de nomine patribus promisso; figurato singulariter in antiquo

Sacerdotio,

In Regno,

In prophetiâ

In prælio.

Hoc nomen est CHRISTVS, qui Latinè dicitur vnctus, vel vnctio. Nam vngebantur istæ quatuor personæ: Sacerdotes, Reges, Prophetæ & Pugiles. Et Christus, fuit Sacerdos moriendo; Rex resurgendo, Prophetæ prædicando, Pugil in patiendo, & vnctus est oleo præ consortibus suis. Conferamus rem nomini. Hoc no-

men XPS. sicut dicit Papias, non scribitur literis Latinis, sed Græcis, scilicet X. P. S. & apice superscripto. Syllabisando in Latino nihil sonat. Ratio huius est certa excellentia dignitatis huius nominis, quia ista unctio manat à pectore Dei patris, nec potest inueniri in nostris apothecis, ut sonet nostris literis. Simile dicit Gregorius in prologo Moralium de Dei Hebræorum nomine, Tetragrammaton, quod in antiquis libris Hebræorum, inuenitur scriptum literis Hebræis; & est scribibile, & non effabile, propter reuerentiam tanti nominis. Esdras enim adinuenit nouas literas, ut dicitur, in quibus restaurauit destructos libros; sed istud nomen, ut dicitur, scripsit literis antiquis. Attende igitur primò, quid indicat X, Ingerit enim figuram crucis. P. indicat conflictum passionis. C. vel S. innuit triumphum coronationis. Sed apex superpositus demonstrat titulum superscriptionis. *Posuerunt*, ait Iohannes, titulum *super caput eius causam ipsius scriptam: IESVS NAZARENVS REX IVDÆORVM.* Sic ergò hoc nomen CHRISTVS, dicit tibi.

Vexillum crucifixionis amplectendum,

Conflictum passionis aggregandum,

Triumphum coronationis acquirendum,

Titulum superscriptionis contemplandum.

Ut sic completa sit unctio & componatur unguentum, quo vulnus principaliter ungitur. Ergò in titulo lege prophetam unctum, in triumpho Regem sublimatum. In passione Sacerdotem immolatum. In vexillo pugilem honoratum. Et tunc cum Samaritanâ possimus dicere: *Scio quia Messias venit, qui dicitur Christus.* Attende igitur X. literam unctiois: & hoc proprio magno & stupendo mysterio Spiritus sancti, potest dici litera X. Latinorum enim literæ viginti & una sunt, duæ extremæ, Y, & Z, ex Græcis sunt assumptæ. Istæ 21. fuerunt Romæ inuentæ sub Augusto, eo tempore, quo Christus natus est mundo: licet ipsi nescirent, quid

signi-

significarent. Vnde hæc vnctionis litera sub Augusto Romæ inuenta in crucis figura, significabat, quod ille qui nascebatur in terris, esset verus Augustus, & auctor salutis, qui & Romæ erigeret vexillum suæ crucis, & ibi institueret vnctionem sacræ sedis. Et hæc litera X. semper est duplex consonans, quia regnum & sacerdotium simul in Christo significat & exprimit: & Deum & hominem in vna persona vnit. Et semper Christus consonat in vna persona, quasi in vna litera diuinæ gloriæ, & humanæ naturæ. Est autem semiuocalis, cuius sonus incipit ab I. & terminatur in S. quia eius dignitas incipit à diuinitate, & terminatur in inclinatione humanitatis assumptæ. Et idè sonus permanet in hac litera, & syllaba coniuncta: vnde idem sonat X. litera, & syllaba, quod I. & S. copulata, quod idem est Christus, quod Deus homo. Dictum est autem supra in IESV nomine, quod I, significat personam filij, mediam in Trinitate. X. autem, vt vides dicit illam eandem personam in assumptâ humanitate, & ipsam humanitatem in diuina persona cum multiplici dignitate. Vides ergò, quam mirabili sacramento se osculantur. I. & X. & Romæ inuenitur, dum Christus nascitur, & tamen ipsa est tredecim apost. I. quia IESVS Saluator post duodenariam vocationem Apostolorum, consecrationem, & sanctificationem a Christo, & expulsionem de Iudaismo, per decimum tertium Paulum, *cui viuere Christus est*: & qui Christo cruci confixus erat, IESVS Prædicator Romano orbi, vel Romanæ vrbi, & per coapostolum Petrum in quo representatur I. tanquam per Pontificem summum Romæ consecrata est sedes vnctæ: in qua Christi regia dignitas. Sacerdotalis sanctitas, virtualis strenuitas, & prophetalis veritas cõtinetur. Quod quidè habuit Romana ciuitas: per P, id est, per Christi passionis conflictum, qui Romæ in sanctis Martyribus multiplex portauit martyrrium,

post quod passioni martyrum datum est, O rotundum, quia corona coronauit Syluestrum. Hoc significat P. litera, cuius figura est baculus, habens o, post se, quia post baculum passionis martyrum fuit datum o, vt est dictum prius. In cuius etiam signum in literis nominis Christi, post P. sequitur C. quæ significat resurrectionis triumphum. Sed attende quod C. est O, diminutum, quia dignitas Pontificum in hac vita non est completa, donec C. terminetur, id est, præfens corona gratiæ, in literam O, æternæ vitæ, vnde nec ipsa ecclesia regium festum aliter debet acceptare, nisi vt illius æterni regni signum, & principium super has tres literas per titulum superscriptionis, quia data pace per Constantinum, data sunt Concilia, vbi verè I E S V S qui apparuerat Sacerdos & pugil, & Rex, se prophetam ministrauit, dum per eos SS. Patrum & Doctorum æternæ sapientiæ eructauit arcana, procul faciens hæretica figmenta. Nunc de toto nomine Christi faciatis triumphale vexillum super populum Christianum, quia hoc nomen sicut materiale vexillum.

Est distinctiuum aduersantium : distinguuntur enim exercitus hostium per vexilla.

Est imitatum comitantium : Tota enim populi comitiua debet sequi vexillum Ducis.

Est hortatum præstantium : Quando enim præstantes vident præcedere vexillum, & hostes prosternere, insequuntur strenuè.

Est ostensiuum triumphantium : quando aduersantes superantur, vexillum eorum deiicitur, & conculcatur, & triumphantium erigitur & exaltatur : Sic vexillum crucis, & Christi nomen

Distinguit castra militia Christiana,

Comit & iungit membra ecclesie,

Inducit & animat ad conflictum penitentia,

Ostendit insignia perfectæ victoria.

Distinctionem huius nominis ostendit Apostol. 1. Cor. 1.

Nos predicamus IESVM crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam, ipsi autem vocatis sanctis Christum Dei Virtutem, & Dei sapientiam. Vnionem istius vexilli & nominis Christi ostendit ad Gal. 2. dicens. Christo confixus sum cruci, vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus: & videas quod vexillum venit populum Duci, & inter se. Et ideo populus Christi, est Christo crucifixo conformis, quia qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentijs. Horationem præliantium ostendit ipse IESVS per se: *Qui vult, inquit, venire post me, &c.* Ostensionem perfectæ victoriæ, post virtuosam pugnam ostendit Apostolus ad Gal. ultimo. *Mihi absit gloriari nisi in cruce Domini nostri IESV Christi.* Cuius nomen Christus IESVS benedicatur in secula seculorum. Amen.

EX HENRICO SUSONE MI-
RA QVÆDAM.

CAPVT XXXI.

Praeter iam dictos SS. nominis IESV cultores & cōmendatores, non minimus est censendus, deuotissimus *Æterna sapientia* amator & cultor Henricus Suso Ord. Prædicatorū, qui ita diuino amore inflammatus fuerat, vt vulgò à Fratribus *Amandus* cognominaretur. Eius miri quidam actus pænitiæ & mortificationis feruntur, quos tamen studio hic præterimus, ne longius, quam par est, ab instituto digrediamur, quare studiosum Lectorem ad

Henric^o
Suso mi-
rus nomi-
nis IESV
amator
& præco.